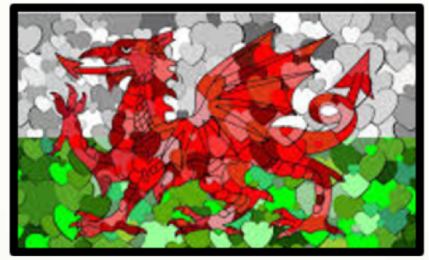
Llwybr Datblygu'r Gymraeg

2021-22

Bethan Griffiths

bethan.griffiths@pcydds.ac.uk

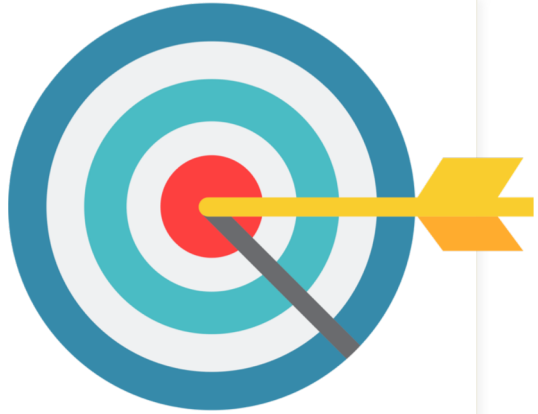
Darlith 8 (Ar-lein)

Dydd Iau 2il o Ragfyr 2021

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Rhagoriaith
CANOLFAN GWASANAETHAU CYMRAEG

Nod y ddarlith:

- Ystyried sut i godi safonau wrth ysgrifennu rhydd
- Fframwaith Cymwyseddau i Athrawon – casglu tystiolaeth.

Ysgrifennu Rhydd

FFRAMWAITH CYMWYSEDDAU I ATHRAWON

SGIL – YSGRIFENNU

YSGRIFENNU (UWCH)	Gallu ysgrifennu paragraffau estynedig am amrywiaeth o bynciau anghyfarwydd ac arbenigol, efallai gyda chymorth arfau iaith cyfrifiadurol. Yn gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	• Cyflwyno adborth ysgrifenedig ar dasgau gan ysgrifennu'n ymestynnol gan arddangos gwybodaeth dda o gywirdeb, rheolau gramadeg a'r awydd i drosglwyddo hynny i ddisgyblion sy'n ddysgwyr. • Defnyddio amrywiaeth diddorol o frawddegau a phatrymau, ffurfiau berfol safonol, *ac* ystod o dreigladau yn gynyddol gywir gan ddefnyddio strategaethau a chymorth arfau iaith cyfrifiadurol.
YSGRIFENNU (HYFEDREDD)	Gallu ysgrifennu'n estynedig ac yn safonol am faterion cymhleth. Ysgrifennu mewn ystod o ffurfiau. Yn gallu hunangywiro lle bo angen gan ddangos defnydd cywir o arfau iaith cyfrifiadurol.	• Ysgrifennu darnau estynedig sy'n cynnwys tystiolaeth a gwybodaeth fanwl, ynghyd â darnau byrrach sy'n crynhoi, gan addasu'r arddull a'r ffurf yn hyderus ar gyfer y darllenydd neu'r gynulleidfa. • Ysgrifennu'n fedrus a chywir tra'n arddangos gwybodaeth dda iawn o reolau gramadeg, atalnodi gan ddefnyddio strategaethau a chymorth arfau iaith cyfrifiadurol i wirio gwaith personol ac eraill.

Canllaw ar Ofynion Y Fframwaith 2021-22

Dyma enghreifftiau o'r mathau o bethau gallwch chi eu cynnwys fel tystiolaeth ysgrifennu.

Enghreifftiau o dystiolaeth
Uwch ac Hyfedredd

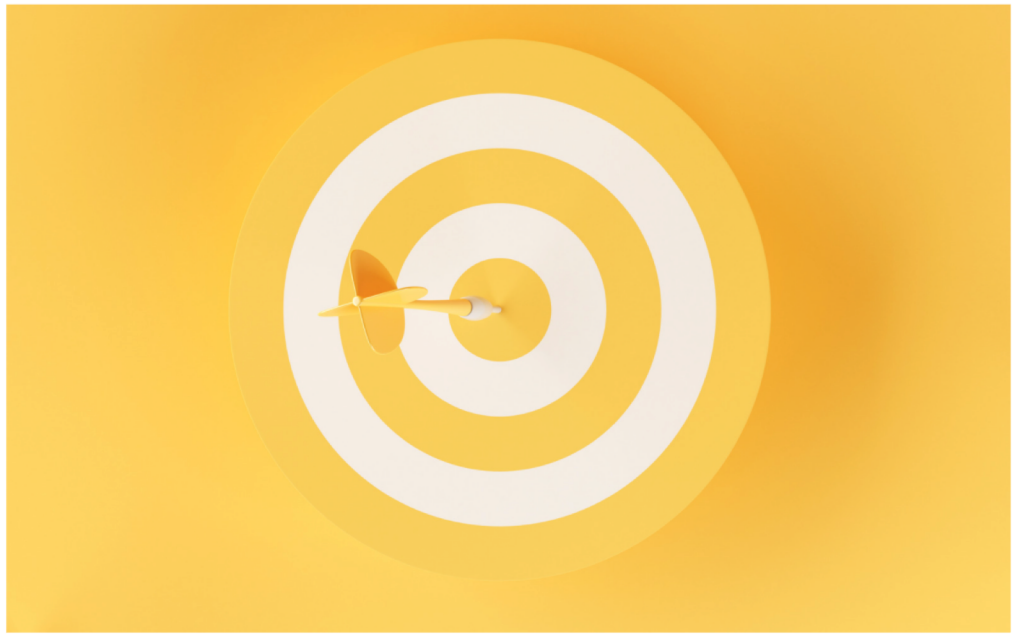
Aseiniad academaidd

Datganiad personol - cais am swydd

Llythyr ffurfiol e.e. at rieni.

Adroddiadau ar waith disgyblion.

Adfyfyrio a gosod ein targedau personol

Mentimeter

https://www.menti.com/thpiy2p8bo

9589 6347

Tystysgrif Sgiliau Iaith

Cwestiwn 3
Ysgrifennu'n Rhydd

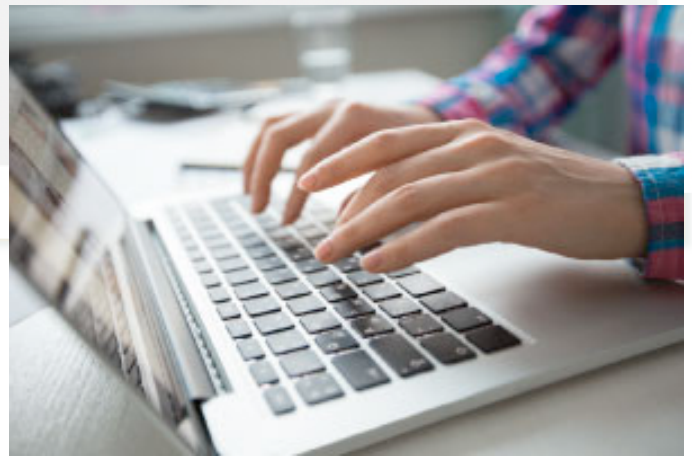
Tystysgrif Sgiliau Iaith Gymraeg

TASG 3: YSGRIFENNU RHYDD (Mae'r dasg hon yn werth 40% o'r marciau)

Dylech ysgrifennu **rhwng 280 a 330 gair**. Byddwch yn colli marciau am y dasg hon os bydd eich darn ysgrifennu'n rhy fyr neu'n rhy hir. **Nodwch nifer y geiriau ar ddiwedd eich darn ysgrifennu.**

Mae eich coleg/prifysgol wedi gofyn i chi ysgrifennu darn i'w roi ar eu gwefan nhw yn sôn am eich profiadau yn astudio yno. Dylech chi sôn am yr isod (does dim rhaid dilyn y drefn hon):

- eich rhesymau dros ddewis y cwrs a'r coleg
- eich atgofion o gyrraedd y coleg
- manteision ac anfanteision y coleg
- y peth mwyaf heriol am y cwrs
- eich cyngor i ddarpar fyfyrwyr

Meini Prawf

	Rhan 3 – Ysgrifennu rhydd	40 marc
Y3.1	**Cywirdeb**	10 marc
	9-10 ysgrifennu'n gywir iawn, ychydig iawn o fân wallau'n unig. 7-8 ysgrifennu'n gywir, gyda rhai camgymeriadau nad ydynt yn tynnu gormod o sylw. 5-6 ysgrifennu'n gywir ar y cyfan, er bod rhai camgymeriadau amlwg nad ydynt yn amharu ar ddealltwriaeth. 3-4 ysgrifennu'n eithaf gwallus, a'r camgymeriadau'n amharu ar ddealltwriaeth y darllenydd. 0-2 y testun y cynnwys nifer o gamgymeriadau elfennol.	
Y3.2	**Ystod**	10 marc
	9-10 defnyddio ystod ragorol o gystrawennau a geirfa, sy'n gwbl briodol i'r dasg. 7-8 defnyddio ystod dda o gystrawennau a geirfa sy'n briodol i'r dasg. 5-6 defnyddio ystod foddhaol o gystrawennau a geirfa sy'n addas i'r dasg, er bod rhai bylchau amlwg. 3-4 defnyddio ystod gyfyng o gystrawennau a phatrymau a'r diffygion yn peri peth anhawster wrth ysgrifennu'r testun. 0-2 defnyddio ystod gyfyng o gystrawennau a geirfa sy'n rhy gyfyng i gyflawni'r dasg yn foddhaol.	
Y3.3	**Cynnwys a threfn**	10 marc
	9-10 y cynnwys yn rhagorol a'r ymgeisydd yn gallu cyflawni'r dasg yn ddeallus; y darn yn gwbl drefnus a'r pwyntiau'n dilyn ei gilydd yn rhesymegol. 7-8 y cynnwys yn dda iawn, ac yn dangos bod yr ymgeisydd yn gallu cyflawni'r dasg yn dda; y darn yn drefnus ar y cyfan. 5-6 y cynnwys yn foddhaol a'r ymgeisydd yn cyflawni'r dasg yn ddealladwy ar y cyfan; y darn yn weddol drefnus er bod rhai pwyntiau heb fod yn dilyn yn rhesymegol. 3-4 y cynnwys yn arwynebol ar y cyfan; y darn yn anhrefnus i raddau helaeth. 0-2 y cynnwys yn anfoddhaol; heb ôl trefn na strwythur amlwg.	
Y3.4	**Ateb y gofynion**	10 marc
	Mae 5 o ofynion ym mhob sbardun. Rhoddir 2 farc am bob un o'r gofynion a atebir yn gyflawn ac yn briodol; Rhoddir 1 marc am bob un o'r gofynion a atebir yn rhannol neu'n lled briodol.	

Cyngor ar gyfer Cwestiwn 3

- Meddyliwch ymlaen llaw pa sgiliau sydd gennych (mae'r cwestiynau yn y gorffennol wedi tueddu i ganolbwyntio ar gyflogadwyedd / sgiliau / profiadau) a chofiwch am eich sgiliau iaith Gymraeg.

- Bydd y cwestiwn yn eithaf penodol ac wedi ei rannu i bwyntiau bwled. Gwnewch yn siŵr eich bod chi'n ateb pob pwynt bwled. Rhaid ateb gofynion y dasg benodol neu mi fyddwch chi'n colli marciau.

- Mae paratoi o flaen llaw yn bwysig. Dysgwch frawddegau stoc yn barod ac yna eu haddasu yn ôl y dasg benodol.

- Mae 40 marc am y cwestiwn hwn. Gallwch chi ateb y cwestiwn hwn yn gyntaf os ydych chi'n dymuno, does dim gwhaniaeth ym mha drefn yr ydych chi'n ateb y papur arholiad.

- Cynlluniwch eich ateb cyn dechrau ysgrifennu - mae hanner y marciau i'w cael am fod yn drefnus!

- Mae brawddegau ac atebion enghreifftiol gwych yn yr hen bapurau yn cynnwys llawer o idiomau.

http://www.colegcymraeg.ac.uk/cy/astudio/sgiliauiaith/adnoddau/papurauenghreifftioltsi/

  - Cofiwch hefyd mae pob croeso i chi ateb un o gwestiynau'r cyn-bapur ac anfon y darn ataf i gael adborth personol.

Cyfathrebu clir wrth ysgrifennu.

Y rheswm pam fod cywirdeb yn cyfrif yw am ei fod yn gyfrwng EGLURDEB

Mae darn gwallus yn anodd iawn i'w ddeall.

Nid yw felly'n eglur.

Nid yw'n cyfathrebu!

Cyfathrebu – PRIF bwrpas UNRHYW ddarn ysgrifenedig!

Papur 1
Ateb enghreifftiol:

Nid ar chwarae bach y mae penderfynu ar goleg na chwrs. Mae'n un o'r penderfyniadau mwyaf tyngedfennol a wnewch chi.

Wedi pwyso a mesur, dilyn cwrs gradd yn y Gyfraith ym Mhrifysgol Aneirin Bevan aeth â 'mryd i. Roedd sawl rheswm dros y penderfyniad hwn. Roedd y modiwlau yn apelio, y campws yn un hwylus a braf â chyfleusterau heb eu hail, modiwlau cyfrwng Cymraeg niferus ar gael a staff dysgu sydd ag enw da ledled y byd.

Oherwydd bod yr adran yn un sy'n cael ei hystyried ymhlith rhai disgleiriaf y Deyrnas Unedig, mae'n anodd cael lle yma. Dyma oedd yn fy mhoeni fwyaf wrth ymgeisio am le. Yn ffodus, cefais i ganlyniadau digon da yn fy arholiadau Safon Uwch i ennill lle. Golyga hyn, wrth gwrs, fod llawer iawn o fyfyrwyr abl iawn yma, ac roedd hyn yn boen ar fy meddwl wrth gyrraedd y coleg. A fyddwn i'n gallu cyrraedd safon y myfyrwyr disglair hyn? Ai fi fyddai'r gwannaf yn eu plith? Roeddwn i ar bigau'r drain am yr wythnosau cyntaf, rhaid cyfaddef. Ond peth iach yw cystadleuaeth, ac rwyf yn sicr bod astudio gyda myfyrwyr galluog iawn wedi dylanwadu'n gadarnhaol ar fy ngwaith.

Mae'r cwrs yn un heriol, ac mae cwblhau'r holl aseiniadau yn brydlon yn gallu bod yn anodd. Ond mawr fydd y wobr yn y pen draw, pan fydd gennyf radd (dda, gobeithio!) o un o adrannau Cyfraith gorau'r wlad. A byddaf yn gallu gweithio yn y ddwy iaith, y Gymraeg a'r Saesneg, wrth gwrs.

Byddwn yn annog unrhyw un sydd â'i fryd ar yrfa yn y Gyfraith i ymgeisio am le yma. Paratowch yn ofalus ar gyfer eich cyfweliad, a chredwch ynoch chi'ch hun. Os cewch eich derbyn yma, bydd gyda chi sawl blwyddyn o waith caled o'ch blaen. Ond os cofiwch sicrhau cydbwysedd rhwng eich bywyd cymdeithasol a'ch astudiaethau, mynychu pob darlith a chyflwyno'ch aseiniadau'n brydlon, byddwch yn siŵr o lwyddo.

(320 o eiriau)

Byddwch yn gryno.

- Yn dilyn y ffaith bod pob un beirniad theatr wedi mynd ati i ddadansoddi'r testun trwy fabwysiadu safbwyntiau gwahanol, ni fu modd dod i gytundeb ar y mater (28 gair)

- Gan i'r beirniaid theatr fabwysiadu safbwyntiau gwahanol ar y testun, ni chytunwyd ar y mater (15 gair)

Berfau cryno neu ferfau cwmpasog?

Ffurf Gwmpasog:	**Ffurf Gryno:**
defnyddio nifer o eiriau i ffurfio berf	berf un gair
Unigol	**Unigol**
1. Rydw i'n credu	1. Credaf i
2. Rwyt ti'n credu	2. Credi di
3. Mae ef/hi yn credu	3. Cred/Creda ef/hi
Lluosog	**Lluosog**
1. Rydym ni'n credu	1. Credwn ni
2. Rydych chi'n credu	2. Credwch chi
3. Maen nhw'n credu	3. Credant hwy/Credan nhw

Berf Amhersonol

Mae berf amhersonol yn cyfeirio at y gweithgaredd yn unig, sef berf heb berson yn perthyn iddi.

Amser presennol: Credir

Negyddol: Ni chredir

Allan o'r Llyfr Gair yn Gymorth

Negyddol

Negyddol	
Ffurf Gwmpasog:	**Ffurf Gryno:**
defnyddio nifer o eiriau i ffurfio berf	berf un gair
Unigol	**Unigol**
1. Dydw i ddim yn credu	1. Ni chredaf i
2. Dwyt ti ddim yn credu	2. Ni chredi di
3. Dydy ef/hi – Dyw ef/hi ddim yn credu	3. Ni chreda ef/hi
Lluosog	**Lluosog**
1. Dydyn ni ddim yn credu	1. Ni chredwn ni
2. Dydych chi ddim yn credu	2. Ni chredwch chi
3. Dydyn nhw ddim yn credu	3. Ni chredan nhw/Ni chredant hwy

Y presennol / dyfodol

Ar gyfer traethawd adfyfyriol, defnyddiwch y berfau person 1af unigol.

Cewch ddefnyddio berfau amhersonol cyhyd â'ch bod chi ddim yn nodi person ar ôl y ferf!

(Copi pdf o'r berfau ar Moodle)

Rhai berfau perthnasol amser presennol/dyfodol ar gyfer Mynegi Barn a Safbwynt

Berfenw	Person 1af Unigol	3ydd Person Unigol	Person 1af Lluosog	Amhersonol
Amcangyfrif	Amcangyfrif**af i**	Amcangyfrif**a ef/hi**	Amcangyfrif**wn ni**	Amcangyfrif**ir**
Amlygu	Amlygaf	Amlyga	Amlygwn	Amlygir
Arddangos	Arddangosaf	Arddangosa	Arddangoswn	Arddangosir
Awgrymu	Awgrymaf	Awgryma	Awgrymwn	Awgrymir
Braslunio	Brasluniaf	Braslunia	Brasluniwn	Braslunir
Cael	Caf	Caiff	Cawn	Ceir
Casglu	Casglaf	Casgla	Casglwn	Cesglir
Cyfaddef	Cyfaddefaf	Cyfaddefa	Cyfaddefwn	Cyfaddefir
Cyflwyno	Cyflwynaf	Cyflwyna	Cyflwynwn	Cyflwynir
Cymharu	Cymharaf	Cymhara	Cymharwn	Cymherir
Cytuno	Cytunaf	Cytuna	Cytunwn	Cytunir
Dadansoddi	Dadansoddaf	Dadansodda	Dadansoddwn	Dadansoddir
Dadlau	Dadleuaf	Dadleua	Dadleuwn	Dadleuir
Dangos	Dangosaf	Dengys	Dangoswn	Dangosir
Darlunio	Darluniaf	Darlunia	Darluniwn	Darlunir
Dweud	Dywedaf	Dywed	Dywedwn	Dywedir
Dylunio	Dyluniaf	Dylunia	Dyluniwn	Dylunir
Dysgu	Dysgaf	Dysga	Dysgwn	Dysgir
Egluro	Egluraf	Eglura	Eglurwn	Eglurir
Esbonio	Esboniaf	Esbonia	Esboniwn	Esbonnir
Galw	Galwaf	Galwa	Galwn	Gelwir
Gallu	Gallaf	Gall	Gallwn	Gellir
Gosod	Gosodaf	Gosoda	Gosodwn	Gosodir
Gweld	Gwelaf	Gwêl	Gwelwn	Gwelir
Gwybod	Gwn	Gŵyr	Gwyddom	Gwyddys
Herio	Heriaf	Heria	Heriwn	Herir
Meddwl	Meddyliaf	Meddylia	Meddyliwn	Meddylir
Mynegi	Mynegaf	Mynega	Mynegwn	Mynegir
Neidio	Neidiaf	Naid	Neidiwn	Neidir
Penderfynu	Penderfynaf	Penderfyna	Penderfynwn	Penderfynir
Rhannu	Rhannaf	Rhanna	Rhannwn	Rhennir
Rhagfynegi	Rhagfynegaf	Rhagfynega	Rhagfynegwn	Rhagfynegir
Rhagweld	Rhagwelaf	Rhagwela	Rhagwelwn	Rhagwelir
Rhedeg	Rhedaf	Rhed	Rhedwn	Rhedir
Rhyfeddu	Rhyfeddaf	Rhyfedda	Rhyfeddwn	Rhyfeddir
Sefyll	Safaf	Saif	Safwn	Sefir
Teimlo	Teimlaf	Teimla	Teimlwn	Teimlir
Toddi	Toddaf	Tawdd	Toddwn	Toddir
Trafod	Trafodaf	Trafoda	Trafodwn	Trafodir
Ymchwilio	Ymchwiliaf	Ymchwilia	Ymchwiliwn	Ymchwilir

Y presennol / dyfodol

Ar gyfer traethawd adfyfyriol, defnyddiwch y berfau person 1af unigol.

Cewch ddefnyddio berfau amhersonol cyhyd â'ch bod chi ddim yn nodi person ar ôl y ferf!

Rhai berfau perthnasol amser presennol/dyfodol ar gyfer Mynegi Barn a Safbwynt

Berfenw	Person 1af Unigol	3ydd Person Unigol	Person 1af Lluosog	Amhersonol
Amcangyfrif	Amcangyfrif**af i**	Amcangyfrif**a ef/hi**	Amcangyfrif**wn ni**	Amcangyfrif**ir**
Amlygu	Amlygaf	Amlyga	Amlygwn	Amlygir
Arddangos	Arddangosaf	Arddangosa	Arddangoswn	Arddangosir
Awgrymu	Awgrymaf	Awgryma	Awgrymwn	Awgrymir
Braslunio	Brasluniaf	Braslunia	Brasluniwn	Braslunir
Cael	Caf	Caiff	Cawn	Ceir
Casglu	Casglaf	Casgla	Casglwn	Cesglir
Cyfaddef	Cyfaddefaf	Cyfaddefa	Cyfaddefwn	Cyfaddefir
Cyflwyno	Cyflwynaf	Cyflwyna	Cyflwynwn	Cyflwynir
Cymharu	Cymharaf	Cymhara	Cymharwn	Cymherir
Cytuno	Cytunaf	Cytuna	Cytunwn	Cytunir
Dadansoddi	Dadansoddaf	Dadansodda	Dadansoddwn	Dadansoddir
Dadlau	Dadleuaf	Dadleua	Dadleuwn	Dadleuir
Dangos	Dangosaf	Dengys	Dangoswn	Dangosir
Darlunio	Darluniaf	Darlunia	Darluniwn	Darlunir
Dweud	Dywedaf	Dywed	Dywedwn	Dywedir
Dylunio	Dyluniaf	Dylunia	Dyluniwn	Dylunir
Dysgu	Dysgaf	Dysga	Dysgwn	Dysgir
Egluro	Egluraf	Eglura	Eglurwn	Eglurir
Esbonio	Esboniaf	Esbonia	Esboniwn	Esbonnir
Galw	Galwaf	Galwa	Galwn	Gelwir
Gallu	Gallaf	Gall	Gallwn	Gellir
Gosod	Gosodaf	Gosoda	Gosodwn	Gosodir
Gweld	Gwelaf	Gwêl	Gwelwn	Gwelir
Gwybod	Gwn	Gŵyr	Gwyddom	Gwyddys
Herio	Heriaf	Heria	Heriwn	Herir
Meddwl	Meddyliaf	Meddylia	Meddyliwn	Meddylir
Mynegi	Mynegaf	Mynega	Mynegwn	Mynegir
Neidio	Neidiaf	Naid	Neidiwn	Neidir
Penderfynu	Penderfynaf	Penderfyna	Penderfynwn	Penderfynir
Rhannu	Rhannaf	Rhanna	Rhannwn	Rhennir
Rhagfynegi	Rhagfynegaf	Rhagfynega	Rhagfynegwn	Rhagfynegir
Rhagweld	Rhagwelaf	Rhagwela	Rhagwelwn	Rhagwelir
Rhedeg	Rhedaf	Rhed	Rhedwn	Rhedir
Rhyfeddu	Rhyfeddaf	Rhyfedda	Rhyfeddwn	Rhyfeddir
Sefyll	Safaf	Saif	Safwn	Sefir
Teimlo	Teimlaf	Teimla	Teimlwn	Teimlir
Toddi	Toddaf	Tawdd	Toddwn	Toddir
Trafod	Trafodaf	Trafoda	Trafodwn	Trafodir
Ymchwilio	Ymchwiliaf	Ymchwilia	Ymchwiliwn	Ymchwilir

Gair yn Gymorth

Ymadroddion cysylltiol

- Yn gyntaf, yn ail, yn drydydd
- Ar yr un llaw … ar y llaw arall
- Fodd bynnag
- Felly
- Oherwydd hyn
- Yn dilyn
- Serch hynny
- Ymhellach
- I gloi

Cyflwynwch dystiolaeth a chefnogwch eich barn

- Yn ôl X
- Dywed X
- Mynna X
- Mewn erthygl sy'n dwyn y teitl X
- Yn 1900 honnodd X
- Yn ei erthygl …. yn …. awgrymodd X
- Ar y naill law …. Ar y llall
- Gellir dadlau bod …
- Tybia rhai fod …
- Y farn gyffredinol yw bod …
- Y farn ymhlith rhai yw …
- Cred ambell feirniad fod …

Mae / Maent

Dyma sut i redeg y ferf ‘bod’ yn gywir yn yr amser presennol:

Rydw i
Rwyt ti
Mae e
Mae hi
Rydyn ni
Rydych chi
Maen nhw

Maent =
Maen nhw

Maent = Maen nhw

Pa frawddegau sy'n angyhywir felly?

Gweithiodd Tomos yn dda y tymor hwn. Maent wedi llwyddo cwblhau dau asesiad llafar yn llwyddiannus.

Cydweithiodd yr holl ddisgyblion ar y prosiect. Maent yn hapus iawn â'r canlyniad.

Colin Baker ydy awdur yr adroddiad. Maent yn trafod yr amrywiol ffyrdd y gall unigolyn gaffael iaith.

Maent = Maen nhw

Pa frawddegau sy'n angyhywir felly?

Gweithiodd Tomos yn dda y tymor hwn. ~~Maent~~ Mae e wedi llwyddo cwblhau dau asesiad llafar yn llwyddiannus.

Cydweithiodd yr holl ddisgyblion ar y prosiect. Maent yn hapus iawn â'r canlyniad.

Colin Baker ydy awdur yr adroddiad. ~~Maent~~-Mae e'n trafod yr amrywiol ffyrdd y gall unigolyn gaffael iaith.

Beth sydd o'i le ar y brawddegau canlynol?

Credaf roedd y plant yn ymateb yn dda i'r dasg.

Sylwais roedd y bechgyn yn ymddwyn yn well.

Credaf mae angen gwneud mwy i herio'r dysgwyr MAT.

Teimlaf roedd y wers yn hwyliog.

Clywais roedd rhai dysgwyr wedi camddeall.

Beth sydd o'i le ar y brawddegau canlynol?

Credaf roedd y plant yn ymateb yn dda i'r dasg.

Sylwais roedd y bechgyn yn ymddwyn yn well.

Credaf mae angen gwneud mwy i herio'r dysgwyr MAT.

Teimlaf roedd y wers yn hwyliog.

Clywais roedd rhai dysgwyr wedi camddeall.

Beth sydd o'i le ar y brawddegau canlynol?

Credaf fod y plant *wedi* yn ymateb yn dda i'r dasg.

Sylwais fod y bechgyn yn ymddwyn yn well.

Credaf fod angen gwneud mwy i herio'r dysgwyr MAT.

Teimlaf fod y wers yn hwyliog.

Clywais fod rhai dysgwyr wedi camddeall.

Treiglo gwrthrych berf gryno bersonol yn feddal

gwrthrych berf gryno

= y peth yn y frawddeg sy'n 'dioddef' y weithred

CYWIRWCH :

1. **Cawson ni gweithdy.**
2. **Cafodd pob grwp gwlad benodol.**
3. **Sylweddolom brwdfrydedd y disgyblion.**
4. **Dewisodd y disgyblion gwlad.**
5. **Pwysleision ni prif bwrpas y gwaith.**
6. **Gwnaethon ni murlun.**
7. **Cafodd y plant diwrnod i'r brenin.**
8. **Gwnaethon ni fel dosbarth cynnal etholiad.**

Treiglo gwrthrych berf gryno bersonol yn feddal

gwrthrych berf gryno

= y peth yn y frawddeg sy'n 'dioddef' y weithred

1. Cawson ni weithdy.
2. Cafodd pob grŵp wlad benodol.
3. Sylweddolom brwdfrydedd y disgyblion.
4. Dewisodd y disgyblion wlad.
5. Pwysleision ni brif bwrpas y gwaith.
6. Gwnaethon ni furlun.
7. Cafodd y plant ddiwrnod i'r brenin.
8. Gwnaethon ni fel dosbarth gynnal etholiad.

Berfau Amhersonol

Trafod rhywbeth sydd wedi digwydd

= defnyddio ___wyd (gorffennol),

NID ___ir (presennol)

Berfau Amhersonol

1. **Gofynn**wyd **i Sian Lloyd.**
2. **Trefn**wyd **taith i'r traeth.**
3. **Mwynheu**wyd **yn fawr iawn.**

Yr Amhersonol - Nodiadau pellach...

-ir	y presennol	**e.e**	**Dywedir, Gwelir, Ysgrifennir**
-wyd	y gorffennol	**e.e.**	**Dywedwyd, Gwelwyd, Ysgrifennwyd**
-id	yr amherffaith a'r amhenodol	**e.e.**	**Edrychid**
-er	y gorchmynnol	**e.e.**	**Sylwer**

****DIM TREIGLO****

Nid oes angen treiglo gwrthrych berfau amhersonol, e.e.

Cyhoeddwyd **dyddiad** y cyfarfod nesaf.

****NEGYDDOL****
Mae **ni** neu **nid** yn cael eu gosod o flaen y ffurf amhersonol er mwyn cyfleu'r negyddol ac mae angen cofio treiglo'n llaes neu'n feddal.

P T C yn treiglo'n llaes
B D G Ll M Rh yn treiglo'n feddal

Ni **l**wyddwyd i orffen y gwaith mewn pryd.

Ni **ch**yhoeddir y dyddiad gan y Cadeirydd tan ddiwedd y cyfarfod.

Berfau'r Gorffennol

AMRYWIWCH eich defnydd o ferfau- arddangoswch eich sgiliau ieithyddol!

TROWCH Y RHAIN YN FERFAU CRYNO :

1. **Gwnaeth y plant fwynhau...**
2. **Gwnaeth y dosbarth benderfynu...**
3. **Gwnaethon ni ddarganfod...**
4. **Gwnaethon ni weld...**
5. **Gwnaeth y plant weld...**

Berfa'r Gorffennol

AMRYWIWCH eich defnydd o ferfau- arddangoswch eich sgiliau ieithyddol!

1. **Mwynheuodd y plant …**
2. **Penderfynodd y dosbarth …**
3. **Darganfyddon ni …**
4. **Gwelon ni weld…**
5. **Gwelodd y plant …**

Iaith berswadiol

Defnyddio iaith berswadiol

- Mae'n amlwg fod...
- Does dim amheuaeth fod…
- Fe wyr pawb fod…
- Mae'n sicr…
- A dweud y gwir…
- Heb amheuaeth…

Yn sicr…

Yn wir…

Os caf ddweud…

Erbyn hyn…

Heb os nac oni bai…

Allwch chi ddim gwadu…

Iaith ac Ymadroddion ar gyfer Mynegi Barn		
A dweud y gwir	Anghytunaf	Beth bynnag
Byddai'n braf petai…	Byddai'n dda petai…	Credaf
Cytunaf	Dadl arall	Does dim amheuaeth fod…
Does dim dwywaith nad…	Does dim rhyfedd mai…	Dylid cofio mai…
Er hyn…	Felly…	Fodd bynnag
Gwaetha'r modd…	Gŵyr pawb…	Heb os nac oni bai
Heb unrhyw amheuaeth	Hoffwn	I gloi…
O ganlyniad, teimlaf…	Onid yw…	Mae lle i gredu…
Mae'n amlwg y bydd angen…	Mae'n amlwg fod angen…	Mae'n anhygoel fod…
Mae'n anodd credu…	Mae'n bwysig iawn nodi…	Mae'n hen bryd
Mae'n rhaid cydnabod…	Meddyliaf	Pwy all beidio â…
Pwysig yw nodi…	Pwynt arall	Rwy'n argyhoeddedig…
Rwyf o'r farn…	Rwy'n rhyfeddu	Rydw i'n meddwl
Rhaid cofio	Teimlaf	Wedi'r cyfan…
Wrth reswm…	Y gwir cas yw…	Y gwirionedd yw mai…
Yn ail	Yn anffodus…	Yn bendant
Yn bersonol…	Yn ddi-os, fe fydd…	Yn drydydd
Yn fy marn i…	Yn gyntaf	Yn ôl rhai
Yn ôl pob tebyg	Yn sicr	Yn wir
Yr hyn sy'n drist yw bod…	Yr hyn sy'n fy ngwylltio yw…	

Allan o Gair yn Gymorth

Mynegi barn

Yn fy marn i...	Credaf fod...	Mae'n amlwg fod	Rwy'n anghytuno
Mantais yw...	Anfantais yw...	Mae... yn beth da oherwydd...	mae... yn dadlau bod ...
ar ôl dweud hyn...	ar un llaw...	ar y llaw arall...	felly i gloi...

Cysyllteiriau:

Cred …
Dadleua …
Fodd bynnag, …
Golyga hyn fod …
Yn raddol, …
Yn ddiweddar, …
Yn wreiddiol, …
Erbyn hyn, …
Weithiau, …
Dengys hyn fod …
Serch y ffaith bod …
Cred eraill …
Ar y nail law, …
Ar y llaw arall, …
Gellir dadlau bod …
Yn wir, …
Yn ogystal â hyn, …
Felly, …
Yn y bôn, …
Gall …
Ar ôl pwyso a mesur …
Dylai …
Gallai …
Dylid cofio mai / taw
Eto i gyd, …

Does dim dwywaith amdani, …
Mae carfannau o bobl yn dadlau …
Dywed rhai …
Cytuna rhai …
Cytuna nifer …
Anghytuna eraill …
All neb wadu'r ffaith …
Heb flewyn ar dafod, …
Heb os, …
Heb os nac oni bai, …
Barn rhai yw …
Barn eraill yw …
Y gwir yw …
Hefyd …
Yn ôl …
Yn ôl rhai …
Yn ôl eraill …
Yn y pendraw …
Yr un sy'n ei amlygu ei hun yw …
Yn blwmp ac yn blaen, …
Mae lle i gredu bod …
Mae'n amlwg bod / nad yw …
Does dim amheuaeth bod …
Rhaid cydnabod bod …
Rhaid gofyn y cwestiwn …

Ychwanegu

a / ac
hefyd
yn ychwanegol
yn ogystal â
gyda
nid yn unig
ymhellach
at hynny
ar ben hynny

Achos ac effaith

os
felly
oherwydd
oblegid
bydd hyn yn achosi
o ganlyniad
gan hynny
yn sgil
yn uniongyrchol
o hyn ymlaen

Croesddweud

ond
neu
fodd bynnag
ar y llaw arall
tra
yn hytrach
gan weld bod
yn lle hynny
i'r gwrthwyneb
serch hynny

Ymadroddion

- Gallwch chi ddefnyddio **ymadroddion** hefyd er mwyn datblygu eich trafodaeth ymhellach. Dyma rai enghreifftiau i chi:
- Heb os nag oni bai...
- Heb flewyn ar dafod...

Gwallau cyffredin eraill wrth ysgrifennu…

Berfenwau ac arddodiaid.

Ydych chi'n cofio rhai o'r gwallau cyffredin?

maddau i

mynd at (gyda pherson)

mynd i (wrth sôn am leoliad)

peidio â

rhyfeddu at

siarad â / ag (gyda pherson)

siarad am (wrth sôn am bwnc)

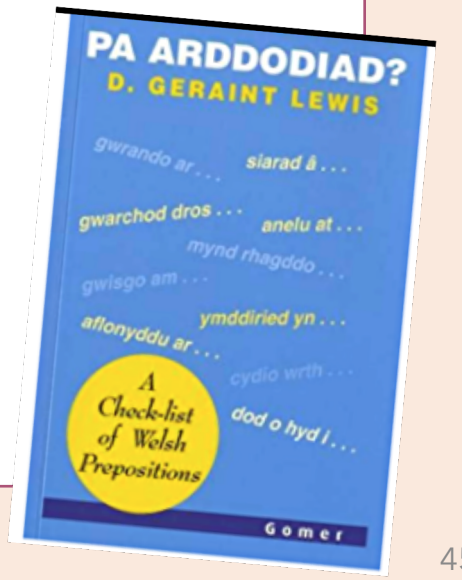
sôn wrth (gyda pherson)

sôn am (wrth drafod pwnc)

ysgrifennu at

sylwi ar

anelu at
anghofio am
ateb dros
clywed am (wrth sôn am bwnc neu berson neu unrhyw destun trafod)
clywed gan (wrth esbonio eich bod wedi cael newyddion neu hanes wrth berson arall)
cyfarfod â
cyffwrdd â
dweud wrth
ffarwelio â
gwahardd rhag
gweiddi ar
gwrando ar
llwyddo i

a neu **os?**

Yn Saesneg

a = *whether*

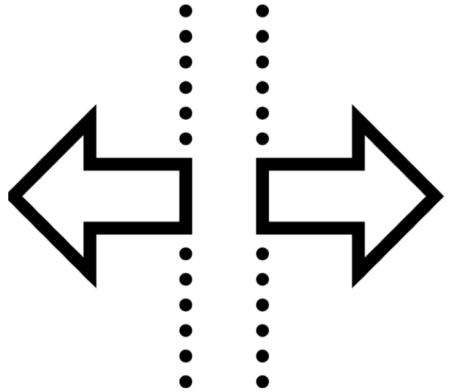
os = *if*

- Wn i ddim **a** wyt ti'n gallu dod i'r cyfarfod?
- Doedd e ddim yn siŵr a fyddai'n gallu dysgu'r wers.

- Os galli di ddod i'r cyfarfod yfory byddai hynny'n wych.
- Gallwn ni ymarfer os bydd amser.

Ar wahân

- Mae '**ar wahân**' yn cael ei ysgrifennu ar wahân!

tra / cyn

Fel arfer, defnyddir ffurf bersonol ar y ferf ‘bod’ yn dilyn **tra** a **cyn**

- Tra fy mod i’n cofio.
- Tra byddaf yn aros.

Cofiwch - ni ddylid defnyddio ‘yn’ yn dilyn ‘tra’

- Tra'n cerdded i'r neuadd gwelodd Siôn ferch yn llefain.

- Tra bo Siôn yn cerdded i'r neuadd, gwelodd ferch…

Pan

Yn Saesneg, defnyddir “when” er mwyn dechrau cwestiwn ond hefyd fel cysylltair ar ddechrau is-gymal.

Ond yn Gymraeg, ceir dau air gwahanol – **Pryd** a **Pan**

Pryd *bydd y plant yn gadael?*

Pan *fyddan nhw’n barod.*

Pan *welais i’r dyn, es i allan!*

Es i allan, ***pan*** *welais i’r dyn!*

Datblygu Sgiliau ysgrifennu yn yr ystafell ddosbarth

https://hwb.gov.wales/api/storage/8d60d62a-6a18-4b83-8a29-95aef6b61eac/canllaw-ar-addysgu-sgiliau-ysgrifennu.pdf

Perthynas rhwng darllen ac ysgrifennu

- Mae **perthynas** agos **rhwng darllen ac ysgrifennu ac** mae cysylltiad agos **rhwng** hyfedredd person fel darllenwr a'i allu fel ysgrifennwr.

Pam cysylltu darllen ac ysgrifennu?

Am mai dwy wedd ar yr un peth ydyn nhw. Mae darllen i ysgrifennu fel y mae gwrando i siarad.

Trwy gyflwyno testunau safonol ac amrywiol, (gan gynnwys enghreifftiau o waith y dysgwyr) fel modelau o ysgrifennu effeithiol, a'u cyd-ddarllen, gellir datblygu'r ysgrifenwyr gwan ac ymestyn yr ysgrifenwyr hyderus.

- Wrth gyflwyno testunau gweladwy i bawb, gellir tynnu sylw at nodweddion arbennig er mwyn datblygu gallu'r plant i ysgrifennu. Gellir cynyddu a chyfoethogi 'repertoire' geiriau, brawddegau, a syniadau creadigol y plant.
- http://resources.hwb.wales.gov.uk/VTC/cynnal/Athrawon/canllawiau/cyd-ddar.htm#Darllen%20ac%20Ysgrifennu

Darlith nesaf (darlith olaf y tymor)
Dydd Mawrth 7fed o Ragfyr 9-1 **(Ar y Campws)**

Rhan 1 – Adolygu Rheolau Iaith / Datblygu Sgiliau Dallen yn y dosbarth.
Rhan 2 – Cyfle i gasglu tystiolaeth ar gyfer y portffolio a recordio trafodaeth grŵp.
*Pawb i wneud ymdrech i fod yn bresennol ar y campws ac i roi gwybod o flaen llaw os oes rhaid i chi hunanynysu. *

Testun Trafod:
Cwricwlwm Newydd i Gymru
Y daith i 2022

- Cyflwyniad a chefndir i'r newidiadau
- Cyfleoedd Newydd
- Heriau
- Gwaith cynllunio a pharatoi
- Profiadau personol

Cofiwch gyfeirio at eich ffynonellau wrth drafod

Mae croeso i chi gyfeirio at erthyglau a deunyddiau o ddarlithoedd eraill yn ogystal a'ch gwaith ymchwil eich hun.

Cofiwch taw cyfeiro at destunau cyfrwng Cymraeg sydd angen i chi wneud ar gyfer eich portffolio gan taw eich gallu i ymateb i destunau cyfrwng Cymraeg sy'n cael ei asesu.

Ni fydd angen cynnwyd tystiolaeth Saesneg yn eich portffolio ond gall ddarllen cefndirol ehangu eich dealltwriaeth a'ch gwybodaeth i fedru trafod y testun yn hyderus wrth gwrs.

Deunydd darllen

Unrhyw ddogfennau ac adroddiadau sydd wedi cael eu cyhoeddi gan Lywodraeth Cymru ac Estyn

- Cwricwlwm i Gymru Y daith i 2022

https://hwb.gov.wales/api/storage/9da091a5-db8b-4202-b79e-af1f336e4c25/cwricwlwm-i-gymru-y-daith-i-2022.pdf

- Blog Cwricwlwm i Gymru

https://cwricwlwmigymru.llyw.cymru/

- Dogfennau'r Llywodraeth

https://llyw.cymru/paratoi-ar-gyfer-y-cwricwlwm-newydd

https://llyw.cymru/deddf-cwricwlwm-ac-asesu-cymru

https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/adroddiad-ar-ymatebion-i%E2%80%99r-sgwrs-fawr.pdf

- Adroddiadau Thematig Estyn

Arloesi'r cwricwlwm mewn ysgolion cynradd

www.estyn.llyw.cymru/system/files/2020-07/Curriculum%2520innovation%2520in%2520primary%2520schools%2520-%2520cy.pdf

Paratoi ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru

https://www.estyn.llyw.cymru/system/files/2021-08/Preparing%20for%20the%20Curriculum%20for%20Wales%20cy.pdf

Deunydd Gwrando

Podlediad (Dystiolaeth o sgiliua gwrando) : Ymateb i Bodlediad Y Gweinidog
https://open.spotify.com/episode/4YHwG4pjO4QTRiEm76ddZA